JE TSUO BLO NYA TOMI KE HA ADESA HE BLOHI

NYA TSOOMI

Be abo nε a le odehe si himi nε Mawu bo adesahi tsuo nε a hi si ngε je mi, nε e ha no tsuaa no he blohi sosoε, nε no ko be he blo nε e kpoo ngε a dε o, e ji he jomi kε dami same yemi kε tue mi jomi a sipoku ngε je mi.

Be abo ne adesa he blohi a no tue gbomi ke he gue gbemi wo basabasa ni peemihi ke ba gba je o tsuo nya he je o, a ngo no kaa jehane o, adesa maa ye gbeye ke ohia no kunimi, ne e ma na hemi ke yemi ke nya ke tu munyu, ne ene ome ji nimli gu ome a hiami nihi ne pe kulaa.

Be abɔ nɛ, ke nɔ´ko hɛwi nɔ ko ɔ, e be gidigidi nɔ´ko pee kaa e nyagbe he pulemi nɔ´kɛ si yi kpɛti wawɛ nɔ yemi kɛ nɔ nɔ nyɛmi he je ɔ, e he hia kaa a wo mlaa pɛ kɛ pee adesa he blɔhi a he fami nɔ´.

Be abo nε kake peemi he hia he je o, e sa kaa a to blo nya kε ha ma kε ma a kake peemi no yami.

Be abo ne Je Mahi A Kake Peemi Kuu o ma a hemi ke yemi no mi ekohu nge Womi o mi, nge adesa he blohi kledee ne e nge, ke odehe ne e ji, ke e he jua wami, ke nyumu ke yo a he blo sosoe ne a hee o, a fia pee si kaa a maa bo mode ne a ha ne adesa kake peemi ke si himi kpakpa ne ya no nge he jomi mi.

Be abɔ nɛ mahi nɛ ngɛ Kake Peemi Kuu ɔ mi wo si kaa a ma pataa Je Mahi A Kake Peemi Kuu ɔ he ɔ, a ngɔ nɔ ka a ma tsu ni kɛ na je mi tsuo bumi kɛ ha adesa he blɔhi kɛ e he jɔmi klɛdɛɛ ɔmɛ a nɔ yemi.

Be abo nε, loko si womi nε o ma tsu ni o lεε no´nε he hia pe kulaa ji kaa no fεε no nε nu kikεmε a he blohi kε he jomi nε ome a sisi.

Jehanε ο,

Kpe Ngua a ha lemi kaa

Je tsuo Blo Nya Tomi kε Ha Adesa He Blohi nε ο,

akene e ji blo nya tomi ke ha nimli adesahi tsuo ke mahi kulaa he je o, no fee no ke asafo tsuaa asafo ne wo kikeme a Blo nya tomi ne o ngo ma e he mi be fee be. E bo e he ni tsumi he mode, e gbo e tsoomi ke tsosemi he dengme, ne e gu blohi ne ma wo no yami ke ba nge mahi ke zugbahi a kpeti no, ke na bumi ha adesa he blohi ke he jomi ke gu ene ome a no loko ji je tsuo, ke mahi ne nge Kpe o mi tete a mi bime ke mahi ne nge a no yemi sisi a mi bime ma yose ne a maa ye no saminya.

Fieemi 1

Adesahi tsuo ɔ, a bɔ mɛ nɛ nɔ fɛɛ nɔ e ye e he, nɛ nɔ tsuaa nɔsɔ ngɛ odehe si himi kɛ he blɔhi a blɔ fa mi. A bɔ mɛ kɛ nɔ´se kɔmi kɛ he nule juɛmi, nɛ e hia kaa nɔ fɛɛ nɔ nɛ e na nyɛmi suɔmi kɛ ha nɔ tsuaa nɔ.

Fieemi 2

No fee no nge he blohi ke he jomi ne a je ngo tsoo nge womi ne o mi a he blo, ne no ko kulaa ko we he ne no ko je he, bo ne no ko e he womi nge, nyumu loo yo ne e ji, gbi ne e tuo, jami mi ne e nge, ma mi sane yemi loo juemi kpa ko ne e hee, ma no loo asafo mi ne e je, weto ni ne e nge, no ko ne koo e fomi loo e blo nya kpa ko ne e hee.

Jehanɛ se hu ɔ, mi gbami ko be nɛ tsɔɔ kaa ngɛ nɔ ko e ma mi he nɛ e je he je ɔ, blɔ nya tomi nɛ ɔ sɛ e he. Jamɛ a ma a ngɛ e he nɔ yee jio, a ngɛ e nɔ yee jio, e ngɛ he wami ko sisi ngɛ blɔ ko nɔ jio, e sane yemi kɛ e mlaa nɛ e yeɔ, aloo e kɛ ma kpahi a kpɛti blɔ nya tomi kɔ we blɔ nya tomi nɛ ɔ he nɔ´ko kulaa.

Fieemi 3

No fεε no ngε wami kε he no yemi kε e yiwa nami he fami he blo.

Fieemi 4

A be no ko no ko woe ngo pee nyogue loo a maa tsi e nya yaka gu. A maa gu nyogue yemi ke nyogue jua yemi pesepese.

Fieemi 5

A be no ko piεe, nε a be no ko yi kpεti wae. A be no ko basabasa pee, a be no ko hε mi si puee, aloo a maa gbla no ko tue bo nε sε.

Figemi 6

Ngε mlaa nya a, abu nɔ fεε nɔ kaa adesa ngε he fεε he.

Fieemi 7

No tsuaa no so nge mlaa he mi. Lo o he je o, he blo nge ne mlaa faa no tsuaa no he pepeepe ne no'mi gbami ko be mi. Mlaa ma fa no fee no he sosoe, nge tue gbomi ne maa te si ke si no mi hlami ne a tsi to nge womi ne o mi, aloo no'ko ne ma wo no mi hlami ke ba a blo fa mi.

Fiεεmi 8

He blo nge ha no fee no, ne Amlaalo o e kojoli kpakpahi a dlaa ne a kojoo e sane o haa le, ke munyu ko maa te si ke si he blohi kledee ne mlaa ke ma no yemi mlaa haa le o.

Fieemi 9

He blo be nε a nuu no ko gu, aloo a tsio no ko nya ngε polisihi a nine no, aloo a fieo no ko kε jee e ma mi nε sisi numi be he.

Fieemi 10

No tsuaa no ngε he blo sosoε nε kojoli nε hεε a he, nε a be godogodo maa kojp e sane ha lε pερεερε ke kaa e na sane ko nε koo e he blohi loo e blo nya ni tsumi ko, aloo a ngo mlaa tomi nε koo awi yemi sane ko kε si lε.

Fieemi 11

No fεε no nε a ma wo sane nε hεε tue gblami kε si lε o, a maa ngo kaa e yi fo kε ya si a maa kojo lε ngε ma hε mi nε a maa bu lε fo ngε mlaa nya benε e na e he fami he blo tsuo ta.

A be no ko fo bue ke e to mlaa ne hee tue gblami, bene no´ne e pee o tsoo we mlaa tomi nge ma mlaa, loo mahi a kpeti mlaa ne nge no yee jame a be o mi. He blo hu be kaa a gblaa mlaa tolo tue pe bo ne mlaa no´ne nge no yee jame a be o mi haa he blo.

Fiεεmi 12

He blo be nɛ a woo nya ngo woo no ko e kokoo mi sane loo e weku munyu, e we mi loo e womi mi munyuhi a mi bo nɛ sɛ, aloo a gbee e he guɛ kɛ puɛo e blo nya nɛ e hɛɛ. He blo ngɛ ha no fɛɛ no nɛ mlaa ma fa e he ngɛ nya womi kɛ e sanehi a mi womi kɛ e he guɛ gbemi blo fa mi.

Fiεεmi 13

No fee no nge he blo ne e kpaa si ke yaa he ne e suo, ne e hii he ne e suo nge zugba no he ne e nge o.

No fee no nge he blo ne e sio ma tsuaa ma mi, ke le nitse e ma tete ne e kpaleo ke yaa e ma mi.

Fiεεmi 14

No fεε no ngε he blo nε e ya dumoo ma kpa ko ke ji kaa a ngε e mi kpatami he blo hlae.

Ke ji a wo sane n ϵ da blo n ϵ ko we ma mi sane yemi he, loo Je Mahi A Kake Peemi Kuu o si womihi k ϵ blo nya tomihi a he o, l ϵ kikem ϵ a he blo n ϵ o, a be no ngoe.

Fiεεmi 15

No fεε no ngε he blo nε e peeo zugba tsuaa zugba no nε e ngε o no no.

Blo be kaa a kpoo no ko he blo ne peeo le ma ko no no nge e de ne sisi numi be he, aloo a ko ngme no ko blo ke kaa e suo ne e ma ple e he ma ko no no.

Fieemi 16

Nyumuhi ke yihi ne su nihe ke zangma mi ɔ´, a nge he blɔ ne a ngɔɔ a bi kone a wo weku, ne wetso loo ma nɔ ne a ti nɔ ko je loo jami mi ne e ngɛ, tsí me blɔ kulaa. A hee he blɔ sɔsɔɛ ngɛ gbami mi semi ke gba si himi ke gba mi pomi blɔ fa mi.

A nge he blo ne a see gba si himi mi ke ji kaa me nihi enyo ome ne a nge a bi ngoe o, a na no kpleemi.

Nyumu kε e yo a si himi ji adebɔ nɔ´kε weku nε ba peeɔ wεtso e sisi jemi. Lɔ ɔ he je ɔ, a hia asafo kε ma tsuo yemi ke buami.

Fiεεmi 17

No fεε no ngε he blo nε e hii weto ni, lε no kake, aloo e kε ni komε.

He blo be nε a heo no ko e weto ni ngε e dε nε sisi numi be he.

Fiεεmi 18

No fee no nge he blo ne e peeo no ne e susumi ke e he nile ke e jami deo le. E nge he blo hu ne e tsakeo e jami loo e hemi ke yemi, aloo e fieo e jami loo e hemi ke yemi ngo tsoo nge ma no loo laami mi, ne e tsuo e jami he ni, le no kake loo nge juami mi.

Fiεεmi 19

No fee no nge he blo ne e jeo e juemi ke e susumi kpo ke tsoo. He blo he nge ne a kpeo ke ha níhi a he susumi, ne a hlaa ne a naa no´ko ne a nge hlae ne a le o ke jee he tsuaa he, ne nya tsimi ko be he, ne a gbee ke fiaa nge blo fee blo no, ne no demi loo huzu tsí nya.

Fieemi 20

No fεε no ngε he blo kε ha kpe peemi kε he nya buami ngε tue mi jomi mi.

He blo be nɛ a nyɛɛ no ko no kɛ ha kpe ko mi sɛmi.

Fieemi 21

No fεε no ngε he blo nε e peeo e ma mi Amlaalo loo ma no yeli omε a kpεti no kake, aloo e hlaa nihi kε daa e nane mi.

No fεε no ngε he blo sosoε ngε e ma mi Amlaalo ni tsumi mi.

Ma bime a suomi nya ni ji he wami ne Amlaalo o maa da ke tsu ni. Ma bi ma je a suomi nya ni kpo ngo tsoo ke gu no tsuaa no so foi loo nihi a hlami no nge golaa mi ke anokuale blo no be fee be, aloo ke gu no hlami blo nya tomi kpa ko no ne no no nyemi be mi.

Figemi 22

Akɛnɛ nɔ tsuaa nɔ ji juami mi no he je ɔ, e ngɛ he blɔ nɛ ma puleɔ e he nɛ e susuɔ e he, nɛ nɔ hɛ mi hyɛmi be mi, ngɛ sika kɛ si himi kɛ kusumi he blɔhi a blɔ fa mi, ngɛ lɛ ma a nitsɛ e mɔde bɔmi kɛ e kɛ mahi a kake peemi blɔ nya tomi kɛ e he wami nya.

Fieemi 23

No fεε no ngε he blo nε e tsuo ni tsumi nε e suo. E ngε he blo kε ha ni tsumi he blo nya tomi kpakpa kε e ni tsumi he pulemi nε e ko je e dε.

No fee no nge hiowo sosoe nge ni tsumi fiee ne a ma tsu he, ne no he mi hyemi be mi.

No fee no ne nge ni tsue o, e nge he blo ne e naa hiowo kpakpa bo ne maa hi ha e ke e yo ke a bime a si himi saminya kaa nimli adesahi, ne ke e he hia a, e sa ne e sa ni kpahi hulo ke ha a he bumi.

No fεε no ngε he blo nε e peeo ni tsuli a kpe aloo e kε e he woo eko mi konε e kε pule e he blohi loo e suomi nya nihi a he.

Fieemi 24

No fee no nge he blo ne e naa ngmlefia saii nge e ni tsumi be mi ke joo e he. E nge he blo hu ne e naa ligbihi abo ne a to he blo nya ke ya joo e he. E nge he blo hu ne e naa ligbihi abo ne a to he blo nya ke ya joo e he be kome, ne a je we no ko nge e hiowo mi.

Fieemi 25

No fεε no ngε he blo nε e naa si himi kpakpa kε haa lε nitsε kε e yo kε a bimε a yiwa nami. Níhi nε he hia mε ji niye ni, heha no, hi he, hio tsami, hεja jemi níhi, he blo kε ha yemi kε buami ke kaa e ni tsumi je e dε, ke e nu hio aloo oslaa ko ye lε, e ngε aho si himi, e bwo aloo e sε pimi si himi ko mi bo nε e be nyεe e he mode bomi.

Yifoyihi kε jokuεwi hia no hyεmi kε yemi kε buami potεε. Yo kpeekpee bi jio, pla bi jio, mε tsuo a hia no hyεmi sosoε.

Fieemi 26

No fee no nge ni kasemi he blo. A be ni kasemi he hio woe, titli o nge sisije sukuu ke no´ne fie lo o se o. Jokuewi a sukuu yami maa pee no no nyemi sane. A ma ha no tsuaa no nine nya ni tsumi ke ni tsumi kpa ame a kasemi he blo, ne ni kasemi he ne ya he mi o hu maa hi si ke ha nihi ne a maa hla me nge a mode bomi nya.

Ni kasemi ma tsose nomlo adesa ne e maa je blo ke ha adesa he blohi a bumi ke he jomi. E maa je blo ke ha he lo sisi numi ke tsui si tomi ke hue bomi, bo ne pee ne kake peemi ne ba je mi tsuo, kone mi gbami ne baa nge jami ke nomlo blo fa mi ne e gu. E maa ye hu ke bua Je Mahi A Kake Peemi Kuu o nge e ni tsumihi a mi ne tue mi jomi ne hi si be fee be.

Foli ne sa ne a tsoo ni kasemi ne he hia a bime.

Fieemi 27

No tsuaa no ngε he blo faa nε e kε e he woo ma kusumi ni peemi níhi a mi, konε a mi ni tsumi, níhi a si kpami kε se nami o, lε hu e na eko.

He blo ngε kε ha no fεε no biε kpakpa kε e suomi nya ni he fami, ngε níhi a si kpami loo womi ngmami loo ga ni tsumi ko nε e ma tsu blo fa mi.

Fieemi 28

No tsuaa no maa ye kuu mi ne e nge o ke mahi tsuo a kpeti mlaa mo, kone he blohi ke he jomi a he blo nya ne a to nge womi ne o mi o, e ye manye.

Fieemi 29

No tsuaa no nge e blo nya ni tsumi ne e sa ne e tsu nge kuu mi ne e nge o, leje o se si himi no yami maa je.

Ngε nɔ fεε nɔ e he blɔhi kɛ he jɔmi nami a he ni tsumi blɔ fa mi ɔ, e ko pee nɔ´ko nɛ maa be mlaa he, bɔ nɛ pee konɛ e na bumi kɛ ha ni kpahi hu a he blɔhi kɛ he jɔmi, nɛ e hɛɛ je mi bami kpakpa kɛ ma tue bumi, nɛ e na nɔ tsuaa nɔ he juɛmi kpakpa ngɛ ma si himi he nɛ nɔ fɛɛ nɔ hɛɛ e blɔ nya ngɛ ɔ mi.

Kikeme a he blohi ke he jomi ne ome o, no ko be he blo ne e tsuo he ni bo ne tsa pi ja ne Je Mahi A Kake Peemi Kuu o e blo nya tomi ke e yi mi tomi tsoo.

Fieemi 30

No´ko no ko be womi nε o mi nε a maa ngo kaa e haa ma potεε ko, loo kuu ko loo no ko he blo jo, nε e pee no´ko nε e juεmi ji kaa e ma kε puε he jomi kε he blohi nε a ngma kε wo womi nε o mi o a kpεti eko.